კანტორა და რედაქცია ტფილისი, სასახლის ქ., სათ.-აზნაურთა ქარვასლა

ხელის-მომწერნი გაზეთის დაკარგვის თვით მიმართონ რედაქციას დილის 10—3 საათამდე და საღამოს 6-დან „ც. ფ.“ წიგნის მაღაზიაში.
ხელ-მოუწერელ წერილებს რედაქცია არ ბეჭდავს.

კერძო-პირთ მოლაპარაკება რედაქტორთან შეიძლება ყოველ დღე. ტელეფონი № 363

ცნობის ფურცელი

ყოველ-დღიური გამოცემა

გაზეთის ფასი ერთის წლით 6 მან. ... თვით 60 კაპ.
თითო ნომერი 3 კაპეიკი
ფასი განცხადებისა ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე 10 კაპ., მეოთხეზე—5 კ.

Типографія и Редакція д., „Цнобисъ Пурцели“ Тифлисъ, Дворцовая ул. Дворянства.
Телефонъ № 363

წლის დამლევამდე
გაზეთი „ცნობის ფურცელი“
ეღირება 2 მან. 50 კაპ.

კნეინა ელისაბედ კირილეს ასული წერეთლისა შვილებითურთ აუწყებს ნათესავთა და ნაცნობთა გარდაცვალებას ძვირფასის მეუღლის როტმისტრის

თავ. ვარდენ ნიკ. ძე წერეთლისას

პანაშვიდი დანიშნულია მიხეილის საავადმყოფოში, ნაბერეჟნის ქუჩაზე, კვირას ნაშუადღევის 4 საათზე

ნემენცების ბაღში
ქართული წარმოდგენა
კვირას 12 სექტემბერს
ქართული თეატრის აქტიორებისაგან, წარმოდგენილი იქნება:

ხანუმა

კომედია 4 მოქ. ა. ცაგარლისა.

დასასრული ლეკური

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ.ქ. გარელისა, რჩეულოვისა, ქსნისპირელი, გავაზელი. ბ.ბ. საფაროვი, კარბელი, კანდელაკი, ურუშაძე, ახარპირელი და სხვ.

დასაწყისი $8^{1}/_{2}$ საათზედ.

წარმოდგენა გათავდება 11 საათზე. უკანასკნელი კონკა გამოდის მუშტაიდიდან 11 საათზე.

ადგილების ფასი 20 კაპიკიდან ვიდრე 1 მანეთამდე 50 კაპ.

რეჟისორი კარბელი.

გამგე საფაროვი.

ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრცელებელის საზოგადოების გამგეობა აცხადებს რომ დაცლილია

კავკავის

სკოლის მესამე მასწავლებლის ადგილი და მასწავლებლობის მსურველმა თხოვნით უნდა მიმართოს გამგეობას. მასწავლებელს ჯამაგირი ექნება 480 მანეთი მხოლოდ იმ პირობით, რომ უსათუოდ გალობა იცოდეს და ხოროს შედგენა შეეძლოს. (5—5)

სამშაბათს, 14 სექტემბერს, საღამოს 8 საათზე, სათავად-აზნაურო ბანკის დარბაზში დანიშნულია საგანგებო საზოგადო კრება, ქართველთა სააღებ-მიცემო ამხანაგობის „შუამავლისა“. კრებამ უნდა განიხილოს დროებითი გამგეობის მოხსენება ამხანაგობის საქმეების მდგომარეობის შესახებ.

წევრთ ამხანაგობისას არ გაეგზავნებათ ცალკე მოწვევის ბარათები.

ექიმი
გ. ს. გენცენფილდი
ეხლახან დაბრუნდა საზღვარ-გარეთიდან.

არჩენს ავადმყოფებს ვენერიულის (სიფილისი) და საშარდეთა სენისაგან და გარეგანი (კანის) ტკივილებისაგან (ელექტრონით).

ავადმყოფთ ყოველ დღე ღებულობს დილის 9—11 საათამდე და საღამოს 6—9 საათამდე.

კუკიაში მადლერის ქუჩა № 5.

ქ. ტფილისში
ექიმი
ნიკო თომას ძე
ერისთავი

შინაგანის დაწერვების ავადმყოფებს ყოველ დღე დილის 11—$12^{1}/_{2}$-მდე და საღამოს 7—8 საათზე მიიღებს.

მადლერის ქუჩა, მამულოვის სახლი.

(10—2)

საავადმყოფო და ამბულატორია
ს. ბ. თოფურიასი
ქუთაისში.

სამკურნალოში 50 საწოლია ავადმყოფთათვის მიიღებიან ავადმყოფნი: შინაგ[ანი] [სენი]ს ნერვების, საქირურგო, თვალის და დედათა ავადმყოფობისანი,
ვადამდებ სენით ავადმყოფნი, არ მიიღებიან.

ავადმყოფთ სინჯავენ დილის 11 საათიდგან ნაშუადღევის 3 საათამდე. შინაგან დაწერვების ავადმყოფობას სწამლობს ს. ბ. თოფურია. საქირურგო თვალების ავადმყოფობას და სიფილისს ფ. ქ. გერრატი.

დედათა ავადმყოფობას მკურნალი ქალი მ. თ. კოზანი.

ამბულატორიასთან არის კაბინეტი, საქიმიო და საბაქტერიოლოგიო გამოკვლევისათვის, ელექტრონით წამლობისათვისა და მასაჟისათვის.

სამკურნალოს დირექტორი ს. ბ. თოფურია

Лѣчебница С. В. Топурія въ Кутаисѣ

ახალი ამბავი

*** † თავ. ვარდენ წერეთელი. გუშინ-წინ, საღამოს ექვს საათზე უპოვნიათ თავის ოთახში სასტუმროში თავ. ვარდენ წერეთელი ლოგინზე მკვდრათ. გარდაცვალებული წაუყვანიათ მიხეილის საავადმყოფოში. განსვენებული ვარდენ წერეთელი კარგად იყო ცნობილი ქართლ-კახეთში და იმერეთში.

*** სამეურნეო მინისტრის ჩამოსვლა. როგორც გაზ. „კავკაზს“ აუწყებენ დეპეშით, სამეურნეო მინისტრი ჩამოვა სოჭაში და იქიდან ბათომში სექტემბრის შუა რიცხვების შემდეგ, ხოლო ტფილისში გამოემგზავრება ამ თვის 25 სა და აქედან წაბრძანდება ქ. ბაქოში.

*** მთავარ-მართებლის გამგზავრება გუმბრში. გუშინ მთავარ მართებელი გაემგზავრა გუმბრში ახალის ყარსის რკინის გზით ამ გზისსავე დასათვალიერებლად.

*** ქართული წარმოდგენა ნემენცების ბაღში. დღეს არდგენენ ნემენცების ბაღში „ხანუმას“. პიესას არდგენენ სცენის მოყვარენი, რომელნიც მთელ ამ ზაფხულს დრო-გამოშვებით თამაშობდნენ.

*** დრეიფუსის პატიება. ამას წინად ჩვენ ვაუწყეთ ჩვენს მკითხველებს, რომ დრეიფუსს სამხედრო სასამართლომ ხელმეორედ მიუსაჯა ათი წლით დაპატიმრება, ხოლო ეხლა საფრანგეთის პრეზიდენტს უპატიებია ეს სასჯელი და დრ[ეიფუსი სასჯე]ლიდან განთავისუფლებული იქმნა. მაგრამ მაგარი ის არის, რომ როგორც დრეიფუსის სიტყვებიდანა, სჩანს იგი მინამ არ მოისვენებს სანამ არ გამოაშკარავებს ნამდვილ დამნაშავეს და მით არ მოიშორებს თავიდან მოღალატეს სახელს.

*** ჯარების დაბრუნება ალღუმიდან. ეს ორი დღეა ტფილისში ბრუნდებიან ალღუმზე გასული სხვა და სხვა ჯარები.

*** ბაგრატის შესანიშნავი ნაშთი ქუთაისში მეტი აღარ არის! დიახ, ეს დიდება ქუთაისისა კერძოთ და საქართველოს არხეოლოგიისა საზოგადოთ, ეს ჩინებული ძეგლი ჩვენებურის ხუროთ-მოძღვრებისა, მიწასთან გასწორდა, და ლოდუმით

დაინგრა ჩვენებურასავე ბარბაროსების ხელით!

მეტს ვეღარ დასტკბებიან ცნობის მოყვარე მოგზაურნი მისის ხილვით, მეტს ვეღარ მიუშვერს მას თითს ამპარტავნებით [illegible] ისტორიისა და არხეოლოგიის მოყვარულნი, მეტად ვეღარ დაატკბობს მხედველობას ტურფა შენობათა ტრფიალი! ის, რაც საოცნებოთ კაცობრიობისა გადურჩა ათი საუკუნის უკულმა ბედის ტრიალს, რაც გადურჩა ლემურლენქის ცეცხლს, ოსმალთა ყუმბარებს, დროთა სტიქიონს, უარჰყო ქუთათურ ქართველობის ოთხმა ნაძირალმა უსაქმო გლეხმა, რომელნიც დღით ქათამ-ბატებს იპარავენ და ღამით ეს ხუთი თვეა რაც ამ ნაშთს ანგრევენ და მიწასთან ასწორებენ! და ეს ხდება მჭიდროდ დასახლებულ უბნის შუაგულში, ათ საჟენზე მღვდელ-მთავრის სახლიდან და თუთხმეტ საჟენზე ეპარქიალურ კანცელარიის ბლაღოჩინ-დეკანოზების და სასულიერო სასწავლებლის შენობებიდან! ყველა ამ დაწესებულებათა და პირებს კი პირდაპირი უქაზით უწმ. სინოდისა ღვთივ განსვენებულის ალექსანდრე III დროს დავალებული აქვთ თვალყური ედევნებინათ რომ ხსენებულის ნაშთებისათვის არავის ხელი არ ეხლო!!

სანამ თვით ბაგრატის ტაძრის ნაშთებს მიდგებოდნენ, ნგრევა დაუწყეს ციხის კედლებსა და კედლებს შიგნით მყოფს ეკლესიას ამ ჰწკრების დამწერმა მაშინვე მივმართე წერილობით ადგილობრივს სახელმწიფო ქონებათა გამგეს, შემდეგ მოსკოვის არხეოლოგიურ საზოგადოებას, მაგრამ... რამდენიმე ოფიციალური დანომრილი ქაღალდები გაიგზავნ-გამოიგზავნა მხოლოდა დაქცევის საქმე კი დამქცევლებმა ბოლომდის მიიყვანეს...

მეოთხედ-მეოთხედი სამხრეთ-დასავლეთის კედლებისა ჯერ სულ არ არის დანგრეული, რადგანაც პირველზე ეკლესია არის მიშენებული და მეორეზე ხანთაძის სახლი. აგრეთვე დარჩათ წაუღებელი რამდენიმე ქანდაკი ქვა იმ მრავალ ქვათაგან, რომელნიც შეტანილი იყო ნანგრევთ კედლებს შიგნით არხეოლოგის სტოიანოვისაგან.

სასურველია და სანატრელი რომ ამ ნაშთის-ნაშთებს მაინც გადაარჩენდნენ დარღვევისა და წარტაცებისაგან!

ვსთხოვთ არხეოლოგიისა და ისტორიის მოყვარულთ მიაქციოთ ამ აღმაშფოთებელს გარემოებას ყურადღება რაიმე იღონონ, რომ სხვა ჩვენს არხეოლოგიურ ნაშთებსაც ეს დღე არ დაადგეს!

*** **ქ. თელავი.** ერთი [illegible] ხატის გამო. თელავში ს

მომეტებულ ნაწილად ქართველები სცხოვრობენ, ამათ აქვთ სამი მართლ-მადიდებელი ეკლესია; საკათედრო სობორო მეორე ღვთის მშობლის ეკლესია და მესამე ფერისცვალებისა. არა ეკლესიას ისეთ პატივს არა სცემენ და ისეთი თაყვანისცემით არ ეპყრობიან როგორც ფერისცვალების ეკლესიას. ამ ეკლესიას „ხვთაებას“ ეძახიან, რადგანაც აქ ასვენია კარგად მოხრდილი ხატი მაცხოვრისა ჩვენის იესოქრისტესი. ეს ხატი ძრიელ მდიდრულად არის, სულ ძვირ-ფასი თვლები აქვს შემომწკრივებული და განსაკუთრებით კერძო ჩარჩოში ასვენია. თელავში მცხოვრებნი ეროვნებით და სარწმუნოებით განურჩევლად ყველა დიდ თაყვანსა სცემს ამ ხატს და ამისათვის ყოველ შაბათს ამ ეკლესიის ოთახები სავსეა ხოლმე ღამით მლოცველი ხალხითა, ხოლო ეზო-კი ისე მლოცველნით; შაბათობით დიდ-ძალი ხალხია ხოლმე სუყველისთვის, უბრალო მუშა ხალხიდამ დაწყობილი ყველა მიდის რომ სანთელი დაანთონ, და თაყვანი სცენ ამ ხატს, მედუქნეები და ხელოსნები დაჰკეტამენ დუქნებს თუ არა მაშინვე მიეშურებიან ამ ეკლესიისკენ. რასაკვირველია, მამა კაცების რიცხვს დედა-კაცები უფრო სჭარბობენ. სხვათა შორის, ამ ეკლესიასთან იყრიან თავს შაბათ საღამოობით უსაქმურები ვითომ და სალოცავად და ღამის 10 საათამდის უვლიან ეკლესიას გარს. ქარაფშუტა ჩვენი ახალ-გაზდანი უვლიან გარს და თან უწმაწური სიტყვებით ერთმანეთს ებაასებიან. პატარა ხანს უკან როცა დაიღლებიან თქვენ დაინახამთ რომ შეყრილან იქვე ეკლესიასთან და ვითომდა მღერიან სხვა და სხვა რომანსებს, რომლებიც უკარგავენ მლოცველს სასოებას და უსიამოვნოთა ჰხდის, მიტომ რომ ის მოსული აქ სალოცავად და იმას-კი აქ რაღაც [illegible] სიმღერები და ლაპარაკი-ლა ესმის, რომელიც ლოცვასაც ავიწყებს ადამიანს და სხვა ეროვნულ ფიქრებში მიჰყავს.

პ—ლი.

*** **კიევი.** კაი ზაფხული კიევში. წელს კიევში ძრიელ სასიამოვნო ზაფხული იდგა. აქაურ ქართველობას სიცხეები არ უგრძვნია, ყოველ საღამოს პატარ პატარას ანამებდა და ცივი ქარი შიშინით აგრიალებდა. კიევი საზოგადოთ ძრიელ წააგავს კავკასიის ბუნებას, რაც აღვსებულია სხვა და სხვა სურნელოვან ბაღებით, რომელსაც ჩამოუდის მდ. დნეპრი, რაც ერთი ორათ სილამაზეს ჰფენს მის ნაპირებზე ურიცხვ ბაღებს. აქარ სახლებს საზოგადოთ გაშენებული აქვს წინ პატარა ბაღები, რასაც ხელს უწყობს კავკასიელ ბუნების შვილს ცხოვრებაზე. წელს აქ საზოგადოთ ძრიელ ცოტა ჩამოვიდა ქართველი სტუდენტობა და არ ვიცით რას უნდა მიეწეროს, რადგან ყველა რუსეთის ქალებზე წინა დგას, როგორც ჰაერით ისე უნივერსიტეტით (პეტერბურგის და მოსკოვისაში, გარდა იქ აკრძალულია ახალი კანონის ძალით შესვლა).

ყარამან ნანეიშვილი.

*** **ს. შაშიანი.** (კახეთი) მავნებელი ჩვეულებათა გამო. ერთის მხრივ ჩვენ იმითა ვართ დაღუპულები, რომ უწინდელ ჩვეულებას მივდევთ და ზოგიერთ მას კიდეც მტკიცედ ვასრულებთ. ამაში თუ ვინმე აღვიდგა წინ, რჩევა და დარიგება მოგვცა ჩვენ გაგონების მაგივრად მაშინვე ბრიყვათ მივახლით პირდაპირ შემდეგ სიტყვებს: „უწინ ჩვენ მამა-პაპას ასე უცხოვრია და ჩვენც ასე უნდა ვიცხოვროთო, ისინი თუ ასეიქცეოდნენ როგორც თქვენ ეხლა არ მოგწონთ, ვერ იყვნენ ჩვენზე მდიდარნი და ჩვენზე კარგათ ვერა სცხოვრობდნენ: ამაებს-კი გეტყვით მაგრამ მხედველობაში-კი არა გვაქვს ისა, რომ დროება გამოიცვალა, დროებასთან ერთად გამოიცვალა აგრეთვე ჩიწის მოსავალი და მასთან ჰაერიც. აი ეხლა ხომ ყველამ ვუწყით რომ ვენახი შეუწამლავად ვერ ივარგებს, ვიცით-კი არა არამედ გამოცდილიცა გვაქვს რომ ვინც ვენახი შეუწამლავი დააგდო, იმას მოსავალი არ მოუვიდა; მაგრამ ამის მიუხედავად ამ სოფელში კიდევ გამოდიან იმისთანანი რომლებიც წინ აღუდგებიან და წამ-და-უწამ გაიძახიან რომ უწინ არა სწამლავდნენ და მოსავალიც კარგი მოდიოდა —წელს მოსავალი და მასთან ყურძენიც მალე შემოვიდა მაგრამ ისე კი ვერა რომ ენკენისთვის პირველში რთველი ყოფილიყო. რა დაინახეს რომ ყურძენი შემწიფდაო მცხოვრებთ მაშინვე დაუწყეს კრეფა. ამ სოფლის მამასახლისმაც არ ვიცი ყურადღება არ მიაქცია თუ ვერ შეიკავა მცხოვრებნი. მერე კვირა დღეს სოფლელნი ამ საგნის თაობაზე შეიყარნენ სასოფლოზე. რასაკვირველია ბევრი ლაპარაკი და ყაყანი გამოიწვია, სოფლელნი ორათ გაიყვნენ, ერთნი ამბობდნენ რომ რაც დავახანებთ და დავამწიფებთ ყურძენს იმდენი ჩვენთვის სასარგებლოა ღვინოც კარგი თვისებისა დადგება და ღირსეულ ფასადაც გავყიდითო. ხოლო მეორენი კი წინაალმდეგნი იყვნენ და ამტკიცებდნენ რომ რაც მალე დავკრეფთ [illegible] ჩვენთვის სასარგებლოაო, რომ დავიცადოთ, ყურძენიც აკლდება და ვაი თუ ან სეტყვა მოვიდეს ან ქარი, ან ავდრები დაიჭიროს და უფრო ვიზარალოთო. ბოლოს ბევრი ლაპარაკისა და ჩხუბის შემდეგ დაადგინეს რომ, რთველი დაიწყონ შეუამთობის დღესასწაულის ე. ი. 7 ენკენისთვის შემდეგ. ვნახოთ რა იქნება.

განდევნილი

*** **სად. კოპიტნარი.** ბარგთ-მატარებლის გადაცდენა. 6 სექტემბერს, სადგ. კოპიტნარში გადასცდა ბარგთ-მატარებელი და როგორც გარდმოგვცეს, გადაცდენის მიზეზი ყოფილა შემდეგი: ქვევიდან მომავალი ბარგთ-მატარებელი რომელსაც ება ორი მანქანა, შემოვიდა სადგ. კოპიტნარში და გაიარა პირველი ლიანდაგი და შევიდა მეორეზე თუ არა; ლიანდაგები დაშორდნენ ერთმანეთს სიძველის გამო, რის გამოც ერთმა მანქანამ ერთ ლიანდავს მისცა თავი და მეორემ მეორე ლიანდაგს, თუმცა მემანქანეებმა სისწრაფით დაკეტეს მანქანები, მაგრამ უცებ დაკეტვის გამო ერთი მანქანა მეორეს შეახტა და რამდენიმე დაზარალებულზე ვაგონები ერთი-მეორეს მიეჯახა. რომლებმაც ერთ რუსს კონდუქტორს მარჯვენა ფეხი მოსტეხა და ჩავარდა იმ ვაგონის ქვეშ, რომელიც მეორე ვაგონზე შემხტარიყო და მოსალოდნელი იყო, რომ ვაგონიდან ჩამოვარდნით საბრალო კონდუქტორს სრულიად გამოესალმებოდა წუთი-სოფელს, მაგრამ სტუდენტი ბ-ნი ივანე ოქრომჭედლიშვილი თავგამოდებით შევარდა ვაგონ ქვეშ და გამოიყვანა საზარლათ ფეხ-მოტეხილი კონდუქტორი. სწორედ მადლობის ღირსია ბ ნი ივ. ოქრომჭედლიშვილი. დაშავებული ტფილისის საავადმყოფოში წაიყვანეს.

ანტონასშვილი.

*** **დ. აბაშა** იარმუკობა. აბაშაში პირველ სექტემბრიდგან დაიწყო იარმუკა და გასტანა თითქმის ათამდე. აქ ზოგს გასაყიდი მო[illegible]ყავს, ზოგი სათვალ სეიროდ მო[illegible]დის და ზოგნი მყიდველნიც არი[illegible]ან; საზოგადოდ დიდ ძალი ხალხ[illegible] და საქონელი იკრიბება ამ იარმუკაში. ამდღეს ღვთისით, ჩვეულ[illegible]ბრივი არევ დარევა არ ყოფილ[illegible] მხოლოდ ერთი შემთხვევა მოხდ[illegible] ამ დღეს ერთ გლეხ კაცს ურმი[illegible] ხარები გაყავდა და ხალხის სი[illegible]რავლემ ხარები შეაშინა და ვიღა[illegible]ცა ქალს წაეტაკა; ეს ვერ მოი[illegible]მინეს იმის მხლებლებმა და ერთ[illegible] ვაჟ-ბატონმა საუკეთესო ხარს ხან-

...ალი მუცელში გაუტარა, ამას ...ოდი დაჯერდა და მეორეც უთავაზა, ფაშვ გამოყრილი ხარი წასხეს პოლიციაში, დამჭრელი ვაჟბატონი არ დაუჭერიათ, ხარი 80 მ. ღირებულა. 5 ს კვირა დილიდან კარგი დარი დაიჭირა ნაშუადღევის 6 საათამდე; საზოგადოება წარსულ წლებ-ს შედარებით თითქმის მეტიც დაესწრო. თვალს მეტად აჭრელებდნენ ქალების შლიაპები, აბრეშუმის იუბკები და შალის კაბები; ნაშუადღევის 6 საათზე მოვიდა კოკისპირული წვიმა და ჩვენი მორთული მანდილოსნები და „ბარიშნები“ დაეტაკნენ: ეტლებს, ურმებს და სხვა და სხვა მატარებლებს, მაგრამ რადგანაც დ. აბაშაში საკმაოდ მატარებელი არ არის, ამისათვის დიდძალი ხალხი დარჩა ქვეითად და უბინაოდ, რაც მორთულობა ჰქონდათ ჩვენს მოარშიყე მანდილოსნებს და „ბარიშნებს“ შეუბრალებელმა წვიმამ ძრიელ მალე ამოსწურა.

ტარიელ გუგუშვილი.

უხორცო საჭმელების მომზადება.

ნაწილი მეორე

ჭვნიანს შემდეგ მოსატანი საჭმელები ესე იგი მეორე ბლიუდები.

შემდეგი *)

59. ჩაწურულ-ფლავი ნიგვზით (ინგილოურულად ჩაშრობილა) აიღეთ ერთი ჯამი დარჩეული და გარეცხილი ბრინჯი ჩაყარეთ ქვაბში დაასხით სამი ჯამი წყალი უყავით მარილი მოხარშეთ, როდესაც გახშირდება ფლავი, აიღეთ ერთი ...აის ჭიქა დახალული ნიგოზი წმინდათ დანაყეთ გახსენით ფლავის ...ვენში და ჩაასხით ქვაბში, ურიეთ იმდენს ხანს მინ... ნიგოზი არ შაერთდება ფლავში როდესაც ფლავი სრულებით დაიშრობს წყალს და გახშირდება, მაშინ ამოიღეთ მათრათზედ და ისე მიიტანეთ სუფრაზედ. ამისთანა ფლავი გაციებულიც ძალიან გემრიელია. ხანდისხან ამ ფლავში ქინძსაც უშვრებიან ხოლმე გემოს გულისათვის.

60 რძის ფლავი. აიღეთ სამი ჯამი რძე ჩაასხით ქვაბში დადგით ცეცხლზედ, როდესაც რძე ადუღდება შიგ ჩააყარეთ ნახევარ ჯამი კარგათ დარჩეული და გარეცხილი ბრინჯი, მანამ რძე ხელ-მეორეთ არ ადუღდეს მინამ სულ ურიეთ, რომ არ აჭრას, როდესაც ...ადმოდუღდება შემდეგ ურიეთ დრო გამოშვებით, რომ ბრინჯი ...რ მოიწვას ქვაბის ძირში, როდესაც ფლავი საკმარისად გახშირდება მზათ იქმნება და მიიტანეთ სუფრაზედ, ოღონდ მიტანის დროს უყავით მარილი და ზემოდამ მოაყარეთ დაფქული დარიჩინი და შაქარი.

61 დოს გირცები. ინგილოურულად სუხმის გირცები. მაწონს რომ შედღვებამთ საკარაქოთ იმას დარჩება დო, ეს დო ჩაასხით ქვაბში დადგით ცეცხლზედ ადუღეთ, დუღილის დროს დო ზემოდამ გასქელდება ამ სქელ მასალას ეძახიან სუხმას, სუხმა მოჰხადეთ დოს ჩაასხით პარკში გაწურეთ; როდესაც სუხმა გაიწურება აიღეთ მოშუშეთ ერბოში და წმინდათ დაჭრილ ხახვში, მერე მოზილეთ ცომი გაათხელეთ დასჭერით ნაჭერ ნაჭრად იმოდენად რომ თითო ნაჭერში დეეტიოს ორი კაკლის ოდენა ან მეტი სუხმა *) შეახვიეთ ცომში პირები ამოუკეცეთ ჩაყარეთ მდუღარე მარილ-წყალში მოხარშეთ, მოხარშვის დროს დრო გამოშვებით ზემოდამ ქაფქირი დააჭირეთ, რომ გირცები დაბლა ჩავიდეს. ძალიან არ მოხარშოთ თორემ გირცები დასქდება. როდესაც მზათ იქმნება ამოიღეთ მათრათზედ ვისაც უნდა ზემოდამ მოასხით ცოტა ერბო და ისე მიიტანეთ სუფრაზედ.

62. რძის ხაჭოს გირცები. აიღეთ ერთი სუფონიკი რძე ასჭერით მერე მოხარშეთ, როდესაც რძე ხაჭოთ იქცევა ამოიღეთ გაწურეთ პარკში მერე ამითაც ისე მოამზადეთ გირცები როგორც იყო ზემოთ ნათქვამი.

ნატალია დარეჯანაშვილისა.
(შემდეგი იქნება)

ყურმოკრული საუბარი

საღამო ხანი იყო, როდესაც სამტრედიის მედუქნის მსახური გობით ხელში გასძახოდა დორებს ხონის ქუჩაზე. წე.. წე... წე! სწორედ ამ დროს ხონიდან მომავალი ეტლი გაჩერდა, რომლიდანაც გადმოხტა ერთი ძალზე ჩასუქებული ვაჭარი, რომელმაც ბიჭს მიაძახა:

— ბიჭო, სამტრედის დორებს ასე პატარა საჭმელი ეყოფნისო!

— არ ვიცოდი რომ ხონელი დორები ჩამოვიდოდნენ, თორემ მიუმატებდიო, —მკვირცხლად უპასუხა ახალგაზდამ.

* * *

საჭილოვგელ აზნაურს შემოხვდა, სახინთელი და გამარჯობასთანავე უთხრა:

— ოხ, რა კარგია ახლა თქვენებური დაძმარული ზუთხიო.

*) იხ. «ცნობ. ფურც.» № 912.

*) სუხმას ხმარობენ ჩვენ ზაქათლის მაზრაში რამდენიმე ნაირად. მიჰი აკეთებენ გირცებს, მას ხრაკავენ ერბოში და წმინდათ დაჭრილ ხახვში ჩააჭრიან მწვანილს და ისე მიირთმევენ, ან კიდევ მოუხრაკავს ჩააჭრიან მწვანილს ხახვს და ისე შეატანენ პურს.

— დის; ძალიან კარგია სანინოვედ დვინოსთანაო.

რჩეული აზრები

ბუნება ერთად ერთი წიგნაა, რომლის ყველა ფურცელი სავსეა აზრით და ინტერესით.

✦ რაც უფრო ფაქიზია ადამიანის გრძნობა მით უფრო კეთილ-შობილია მისი აზრი.

✦ დაე, გული შენი გყავდეს მრჩეველად, ხოლო გონება შენი თანაშემწედ.

წვრილი ამბავი

✦ მოგზაურთა სიმრავლე რკინის გზაზე. ქ. ბერლინში აუარებელი რკინის გზებაა. ზოგზედ მატარებლები მოძრაობაში ორთქლით მოჰყავთ, ზოგზედ კიდევ ელექტრონით. როგორც სტატისტიკურ ცნობებიდგან სჩანს, 1898 წელს ამ მატარებლებით უმოგზაურნია 362,594,886 კაცს. წინა წელთან შედარებით 32.609,135 კაცით მეტს.

✦ უცნაური ქორწინება. ამას წინად დონის როსტოვის საპყრობილეში არა ჩვეულებრივი ქორწინება მოხდარა. შეუღლებულან ციმბირიდგან გამოქცეული და ხელ-ახლა შეპყრობილი და უკანვე ციმბირში გასაგზავნადვე გამზადებული ივანე იაკოვლევი (35 წლისა) და პელაგია ლემეშევი (25 წლისა), რომელიც ქურდობისათვის ყოფილა დაპატიმრებული. ნეფე-დედოფალს წინად არასოდეს არა ჰქონიათ ერთმანეთში ნაცნობობა. გაუცვნიათ ერთმანეთი საპყრობილედგან გამომძიებლის სადგომამდე მგზავრობის დროს. იქვე გამომძიებლის ოთახში ქალს პირობა მიუცია იაკოვლევისთვის, რომ ციმბირში გამოგყვებიო. შემდეგ ორთავეს, რასაკვირველია, ცალ ცალკე, შუამდგომლობა აღუძრავთ და უთხოვნიათ ჯვარის დაწერის ნება მოგვეციათ. ჯვარი დაუწერია საპყრობილეს მღვდელს. დასწრებიან ჯვარის წერას საპყრობილეს უფროსი და ზედამხედველნი. მიღოცვის შემდეგ „ახალგაზდები“ ხელ-ახლა დაუშორებიათ ერთმანეთისათვის და ცალ ცალკე ოთახში დაუპატიმრებიათ. იაკოვლევი ამ ცოტას ხანს ციმბირში უნდა გაგზავნონ. ხოლო ლემეშოვს ჯერ ვადა არ გასვლია, ამიტომ უთხოვნია მთავრობისათვის, ნება მომეცით ქმარს გავყვე ციმბირში და იქ ერთ-ერთ საპყრობილეში გადავიხადო სასჯელიო. ამბობენ, მთავრობა ამ შუამდგომლობას შეიწყნარებსო.

სხვა-და-სხვა ამბავი

საყურადღებო ანდერძი. გაზეთებში გამოქვეყნებულია ამას წინად გარდაცვალებულის ბარონესსა კლარა გირშას ანდერძი. ბარონესსას ამ რიგად გაუნაწილებია თავისი დიდ-ძალი ქონება: ხუთ-ხუთი მილიონი ფრანკი უანდერძებია თავისს შვილობილებისათვის (ვაჟებისათვის); ამათვე თითოს თხუთმეტ-თხუთმეტი მილიონი, როდესაც 35 წლის შესრულდებიან; ქალისთვის (ესეც შვილობილია)—ეხლავე ერთი მილიონი, ხოლო როდესაც 35 წლისა შესრულდება, 10 მილიონი; აუარებელ ნათესავებისა და მახლობელთათვის, თითოს—20 ათასიდგან 1 მილიონამდე. ამას გარდა სხვა-და-სხვა საქველ-მოქმედო საზოგადოებას შესწირა თურმე: „ებრაელთა ახალშენების დამაარსებელ საზოგადოებას“—10 მილიონი ფრანკი; ბარონ გირშის მიერ ნიუ-იორკში დაარსებულ სხვა-და-სხვა დაწესებულებებს—6 მილიონი, გალიციის საქველ-მოქმედო დაწესებულებებს —5 მილიონი, ებრაელთა სასწავლებლებს—7 მილიონი, სხვა-და-სხვა უნივერსიტეტს—6. 250,000; საქველ-მოქმედო საზოგადოებებს 6.750,000 და სხვა და და სხვა. სულ სამოსწავლო და საქველ მოქმედო დაწესებულებებისათვის ბარონესსა გირშს შეუწირავს 70 მილიონი ფრანკი. სხვა-და-სხვა კოლექციები ნივთებისა, ძველის ფულისა, ხელთ-ნაწერებისა და გრავიურებისა განსვენებულს შეუწირავს ბელგიის მთავრობისათვის.

ოჯახში გამოსადეგი ცნობა

ხორცის შენახვა. ხორცს გაფუჭებისაგან კარგად ინახავს ზედ მოყრილი ბორაქსის ფხვნილი, ხუთ გირვანქა ხორცზედ ერთ მისხლამდე ბორაქსი უნდა იხმაროთ.

დეპეშები

(«რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან»).

კოპენჰაგენი. 8 სექტ. ხელმწიფე იმპერატორი და დედოფალი იმპერატრიცა ალექსანდრა თეოდორეს ასული აქედგან წაბრძანდნენ კილში საიმპერატორო ხომალდით 5 საათსა და 45 წუთს.

კილი. 8 სექტემბერს ხელმწიფე იმპერატორი და დედოფალი იმპერატრიცა აქ მობრძანდნენ დილის 9 საათზედ.

კილი. ხომალდი „პოლიარნაია ზვეზდა“ ნავთ-სადგურში 9 საათსა და 45 წუთს შემოვიდა, როდესაც ხომალდმა სამხედრო გემებს გაუარა ამ უკანასკნელიბზედ ზღვაოსანნი იყვნენ გამწკრივებულნი. მუსიკამ მარში დაუკრა

ლონდონი. როგორც „Doily Neys“ კაპშტადტიდგან ატყობინებენ, კრიუგერს დეპეშით მიუმართავს დედოფალ ვიქტორიასთვის და უთხოვნია მშვიდობია-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ნობის დასაცველად რაიმე საშუალება იღონეთო.

პარიზი. გალიფემ ბრძანება გაუგზავნა ჯარს, რომელშიაც ამბობს, რომ დრეიფუსის საქმე დასრულდა და ყველანი უნდა დაემორჩილდნენ იმას, რომ დრეიფუსს სასჯელი ეპატია, ისევე როგორც რენის სასამართლოს გარდაწყვეტილებას დაემორჩილნენ. „მე თქვენ გთხოვთ და, თუ საჭირო იქმნება, გიბრძანებთ კიდეც, დაივიწყოთ წარსული და მომავალზედ იფიქროთ. გაუმარჯოს ჯარს, რომელიც არც ერთს დასს არ ეკუთვნის, ეკუთვნის მხოლოდ საფრანგეთს!"

კარპანტრა დრეიფუსი აქ მოვიდა დილით და ჩამოხტა თავისს ნათესავთან—ვალაბრეგთან.

პარიზი. გამოქვეყნებულ იქმნა ბრძანება დრეიფუსისთვის სასჯელის პატიების შესახებ და გალიფეს მოხსენება, რომელშიაც ნათქვამია, რომ მთავრობა არ შეასრულებდა ხალხის სურვილს, თუ რომ სრულიად არ აღმოეფხვრა უთანხმოების ყოველივე კვალიო.

როგორც „ფიგარო" იუწყება, დრეიფუსს თან გაჰყვა ამ გაზეთის ერთი თანამშრომელი.

პარიზი. ფაბრმა გერენის თანადასწრებით გაჩხრიკა სახლი შაბროლის ქუჩაზე. აქ იპოვნეს მრავალი თოფი და 4000 პატრონი.

კაპშტადტი. ორანჟის რესპუბლიკის პრეზიდენტმა განუცხადა ბრიტანიის გუბერნატორს, რომ ტრანსვაალის კრიზისის მშვიდობიანად გათავება შესაძლო მისაჩნიაო; მაგრამ ვსწუხვარ იმის გამო, რომ ინგლისის ჯარეში თავმოყრილია საზღვარზე, რადგან ეს იწვევს მღელვარებას და იჭვიანობას ჰბადებსო. თუ კიდევ ამავე გზას დაადგებიან ჯარების საზღვარზედ შეკრების მხრივ, ამას არა სასიამოვნო შედეგი მოჰყვება, რაშიდაც ორანჟის რესპუბლიკის პასუხის მგებლობას არ იკისრებსო.

განცხადებანი

მ. თავართქილაძეების წიგნის მაღაზიებში არის დანიშნული 20 აგვისტოდან, 20 სექტემბრამდის

იაფი ვაჭრობა

იაფად იყიდება ყოველივე სასწავლო და სახელმძღვანელო წიგნები, რვეულები და განსაკუთრებით ქართული საკუთარი გამოცემანი.

ძმათა თავართქილაძეებისავე სტამბებში, იყიდება ერთი ნახმარი სტამბის დაზგა (Станокъ) 100 მანეთი.

იქვე ისყიდება 24 ცინკის „კლიშე" „ვეფხის ტყაოსანის" სურათებისა, სათაურით, სულ 50 მანეთი. (20—7)

подписаня цѣна на газету

„СВѢТЪ"

„СЪ ПРИЛОЖЕНІЕМЪ РОМАНОВЪ"

съ пересылкою и доставкою

На четверть года:

съ 1 января по 1 апрѣля . . . . 2 р.
« 1 апрѣля по 1 іюля . . . .
« 1 іюля по 1 октября . . . .
« 1 октября по 31 декабря . . . . . .

На полгода:

съ января или съ 1 іюля . . . . 4 —

На девять мѣсяцевъ:

съ 1 апрѣля . . . . 6 —

На годъ:

съ 1 января . . . . 8 —

На иные сроки подписка не принимается.

ПРИМѢЧАНІЕ. Подписка на «Приложеніе Романовъ къ газетѣ «СВѢТЪ» принимается лишь одновремнно и нераздѣльно съ газетою на одинъ и тотъ же срокъ. Лица, выписавшія одну газету, могутъ получить впослѣдствіи «Приложеніе Романовъ» не иначе, какъ выписавъ новый экземпляръ газеты съ «Приложеніемъ».

Адресъ Редакціи: спб. Невскій, 138.

Редакторъ-Издатель **В. В. Комаровъ.**

КУРСЪ БУХГАЛТЕРІИ,

состоящій изъ слѣдующихъ предметовъ:

1) **Бухгалтеріи двойной итальянской по разнымъ отраслямъ торговой про**мышленности,
2) **Коммерческой ариѳметики** (банковыя и торговыя операціи),
3) **Ариѳметики на счетахъ.**
4) **Коммерческой экономіи,**
5) **Торговыхъ и вексельныхъ** узаконеній.

преподаетъ **И. Я. БРОНЪ-ФОНЪ-БРЕННЕРЪ, препод. тифлисскихъ учебныхъ заведеній.**

Плата за весь курсъ 60 руб.

Курсъ 3-мѣсячный, при ежедневныхъ занятіяхъ въ теченіе 2-хъ часовъ, по вечерамъ. Начало занятій— 1-е число каждаго мѣсяца

За успѣшныя занятія лучшія аттестаціи отъ учебнаго начальства

Составленная И. Я. Бронъ фонъ-Бреннеръ книга «Коммерческая ариѳметика» содержитъ въ себѣ VII отдѣловъ: 1) ариѳметич. вычисленія на счетах 2) монетныя вычисленія, 3) товарныя сдѣлки, 4) вексельныя операціи, 5) т говыя товарищества, 6) банки и ихъ операціи, 7) биржевыя операціи (520 за ачъ и таблицы). Цѣна 2 руб. **Продается во всѣхъ книжныхъ магазинахъ и у автора: Михайловская ул., № 71.** (100—81)

ОТКРЫТА ПОДПИСКА НА 1899 ГОДЪ

НА ЛИТЕРАТУРНЫЙ И НАУЧНО-ПОПУЛЯРНЫЙ ЖУРНАЛЪ

для самообразованія

ТРЕТІЙ Г. ИЗД.

МІРЪ БОЖІЙ

ТРЕТІЙ Г. ИЗД.

Выходитъ 1-го числа каждаго мѣсяца въ размѣрѣ не менѣе 25 печ. листовъ.

1899 году журналъ будетъ издаваться по той же программѣ и пр том же составѣ редакціи и сотрудниковъ, причемъ для напечатанія пред олагается, между прочимъ, слѣдующее:

БЕЛЕТРИСТИКА ОРИГИНАЛЬНАЯ: «Освободилась», романъ А. Верб ицкой; «Рииітау», повѣсть В. Сѣрошевскаго; «Отъ Волги до Портъ-Артура» путевые очерки), Н. Гарина; «Душная ночь» (Изъ степныхъ очерковъ), разк Ю. Безродной; «Каинъ и Артемъ» (Изъ жизни босяковъ), разск. М. Горького; «Въ ночной смѣнѣ», разсказъ изъ военнаго быта А. Куприна;; разсказ г.г. Бунина, Потапенко, Станюковича, Чирикова.

Научныя статьи и сочиненія. «Антропологическіе очерки» проф. Брандта: «Современное положеніе вопроса о гипнотизмѣ», В. Битнера; «Чар юлъ Парнель», Ев. Тарле; «Очерки по исторіи русской культуры», часть Шъ П. Милюкова. «Александръ I и его время», А. Прѣснякова: «А. С. Пуш кинъ (юбилейная статья). Ив. Иванова; «В. Г. Короленко», Ив. Иванова «Ада Негри», В-я Фритче: «Очерки по соціальной экономіи», прив.-доц. Туганъ-Барановскаго; Послѣдствія переворота въ земледѣліи», Л. Кржевицк го; «Положеніе труда въ Англіи», Л. Давыдовой; Рихардъ Авенаріусъ эмпиріокритицизмъ», проф. Г. Челпанова; «Экспериментальная психологія, е настоящее и будущее, д-ра философіи В. Анри.

ПЕРЕВОДНЫЯ СОЧИНЕНІЯ, «Очерки по исторіи соціальной философіи», Людвика Штейна, пер. съ нѣмецкаго; «Религія красоты» (джонъ Рескинъ и его идеи), Сизерана; «XIX вѣкъ въ различныхъ областяхъ науки, техники и общественной жизни», компилятивныя статьи; «Изъ исторіи тайныхъ обществъ у различныхъ народовъ».

Постоянные отдѣлы. Критическія замѣтки. Изъ западной литературы. На родинѣ. За границей. Научный обзоръ. Текущія научныя новости. Библіографія. Новости иностранной литературы.

УСЛОВІЯ ПОДПИСКИ:

Съ доставкой и пересылкой во всѣ города Россіи на годъ 8 руб. о всѣ
Безъ доставки на годъ . . . . . . 7 »
За границу на годъ . . . . . . 10 »
Вмѣсто разсрочки допускается подписка:

По полугодіямъ;	по третямъ года:
Съ доставкой и пересылкой во всѣ города Россіи на полгода 4 р.	Съ доставкой и пересылкой в города Россіи; въ январѣ . . . 3 р; » маѣ . . . . 3 р.; » сентябрѣ . . . 2 р.
За границу . . . . 5 р.	За границу: въ январѣ . 4; » » » маѣ . . 3; » » » сентябрѣ . 3
Безъ доставки по соглашенію конторой	

Адресъ: С.-Петербургъ, Лиговка, 26.

Подписавшіеся на полгода или на треть года продолжаютъ подписку бе повышенія подписной цѣны.

Уступки съ подписной цѣны никому не дѣлается.

Издательница *А. Давыдова.* Редакторъ *В. П. Острогорскій*

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 11 Сентября 1899 г. სტ. ძმ. [illegible]), რედაქტორ-გამომცემელი გ. გუნია